

אגרת ראש חודש אייר

חודש אייר משופע במועדים וארועים שונים. העיקריים שבהם עוסקים בהתחדשות העצמאות היהודית בארץ ישראל: יום הזיכרון לחללי צה"ל, יום העצמאות, ויום ירושלים. כמו כן בחודש זה אנו עוסקים בספירת העומר ול"ג בעומר כמובן נופל בתוכו. ספירת העומר הינה אחת הדרכים היהודיות למדידת הזמן ולמתן ערך לזמן. סופרים את 49 הימים שבין היום השני של פסח עד לחג השבועות. ביום החמישים חוגגים את חג השבועות שנקרא כך על שם שבעת השבועות של הספירה. הספירה נקראת על שם קרבן העומר, השעורה או החיטה שנהוג היה להביא לבית המקדש בפסח ובשבועות. לאחר הקרבת העומר הותר השימוש בתבואה החדשה של אותה שנה. ספירת העומר מחברת בין החופש הפיזי שקיבל עם ישראל ביציאת מצרים לבין החופש הרוחני שקיבל במתן התורה במעמד הר סיני.

בה' באייר תשח, 14.5.1948 הכריז דוד בן גוריון על הקמת מדינת ישראל בקוראו ממגילת העצמאות, המסמך המכונן של מדינת ישראל. מגילה העצמאות כוללת בחובה את הבסיס ההיסטורי, המוסרי והמשפטי להקמת מדינת ישראל והיא מציגה את עקרונות היסוד של המדינה החדשה. מדינת ישראל היא מדינת העם היהודי החוזר לארץ ישראל, כור מחצבו. כאן חיו האבות ועוצבו המסורות שאנו שומרים עליהם עד היום. לפיכך סמלי המדינה עוצבו בהשראת טקסטים ומסורות יהודיים. הפעם נתרכז בדגל, בסמל המדינה ובתפילה לשלום המדינה.

הדגל

כתב דוד וולפסון, מצירי הקונגרס הציוני הראשון 1897: "בפקודת מנהיגנו הרצל באתי לבאזל, כדי לעשות את כל ההכנות לקונגרס הראשון. בין השאלות הרבות שהעסיקוני אז היתה אחת, ובה משהו מן הפרובלימה העברית הגדולה: באיזה דגל נקשט את אולם הקונגרס? מה יהיה צבעו? הן דגל אין לנו! הרעיון הזה הכאיבני מאד. צריך דגל, ואולם באיזה צבעים נבחר? והנה הבזיק רעיון במוחי: הרי יש לנו דגל, לבן-כחול – כטלית אשר בה נתעטף בתפילתנו, טלית זו היא דגלנו! נוציא נא את הטלית מנרתיקה ונגולל אותה לעיני ישראל ולעיני כל העמים. הזמנתי אז דגל כחול-לבן ומגן דוד מצוייר עליו. וכך בא לעולם דגלנו הלאומי".

סמל המדינה - מנויה מוקפת עלי זית

המנורה וענפי הזית נזכרים בחזון המנורה של הנביא זכריה, שאותו קוראים בהפטרה לשבת חנוכה: **וַיֵּשֶׁב הַמַּלְאָךְ הַדֹּבֵר בִּי וַיַּעֲרֵנִי כְּאִישׁ אֲשֶׁר יַעֲזֹר מִשְׁנֵתוֹ: וַיֹּאמֶר אֵלַי מָה אַתָּה רֹאֶה נְאֻמֶּר: כִּי אֵתִי וְהִנֵּה מְנוֹרַת זָהָב כְּלֵה וְגִלְהָה עַל רֵאשֵׁי וְשִׁבְעָה מוֹצְקוֹת לְנֹרֹת אֲשֶׁר עַל רֵאשֵׁי: וְשֵׁנַיִם זֵיתִים עֲלֶיהָ אֶחָד מִימִין וְאֶחָד עַל שְׂמֹאלָהּ: וְאָעַן נְאֻמֶּר אֶל הַמַּלְאָךְ הַדֹּבֵר בִּי לֵאמֹר: מָה אֵלֶּה אֲדֹנָי? וַיַּעַן הַמַּלְאָךְ הַדֹּבֵר בִּי וַיֹּאמֶר אֵלַי: הֲלוֹא יָדַעְתָּ מָה הֵמָּה אֵלֶּה? נְאֻמֶּר: לֹא אֲדֹנָי. וַיַּעַן וַיֹּאמֶר אֵלַי לֵאמֹר: זֶה דְבַר ה' אֵל זָרְבָבֶל לֵאמֹר: לֹא בְחֵיל וְלֹא בְכֹחַ כִּי אִם בְּרוּחִי אֶמֶר ה' צְבָאוֹת"**

בבתי כנסת נוהגים לאמר תפילה לשלום מדינת ישראל. התפילה לשלום המדינה עוצבה בהשראת התפילה לשלום המלכות, שהיתה ועדיין נהוגה בקהילות היהודיות ברחבי העולם. תפילה זו משלבת בין השייכות היהודית לשייכות הלאומית בקרב יהודים החיים מחוץ לגבולות ארץ ישראל. הנביא ירמיהו הורה לאנשי יהודה שגלו לבבל: "...וְדַרְשׁוּ אֶת שְׁלוֹם הָעִיר אֲשֶׁר הִגְלִיתִי אֶתְכֶם שָׁמָּה וְהִתְפַּלְלוּ בַעֲדָהּ אֵל ה' כִּי בְשָׁלוֹמָה יִהְיֶה לְכֶם שְׁלוֹם." (ירמיהו כט, 7). גם במשנה, במסכת אבות, מובע רעיון דומה: "רבי חנינא סגן הכהנים אומר: הוי מתפלל בשלומה של מלכות שאלמלא מוראה איש את רעהו חיים בלעו" (משנה אבות ג: ב).

הנוסח הבא לקוח מסידור "העבודה שבלב" של התנועה ליהדות מתקדמת

צור יִשְׂרָאֵל וְגוֹאֲלוֹ, בְּרַךְ אֶת מְדִינַת יִשְׂרָאֵל, רֵאשִׁית צְמִיחַת גְּאֻלְתָּנוּ. הֲגֵן עֲלֶיהָ בְּאַבְרַת חֶסֶדְךָ וּפְרֵשׁ עֲלֶיהָ סֶפֶת שְׁלוֹמְךָ. שְׁלַח אֹרֶךְ וְאַמְתָּךְ לְרֵאשִׁיָּהּ, לְשׁוֹפְטִיָּהּ וּלְנִבְחָרֶיהָ, וְתִקְנֶם בַּעֲצָה טוֹבָה מִלְּפָנֶיךָ, לְמַעַן יִלְכוּ בְּדֶרֶךְ הַצְדָק, הַחֹפֶשׁ וְהַיּוֹשֵׁר. חֲזַק אֶת יְדֵי מְגִנֵּי אֶרֶץ קְדְשֵׁנוּ, וְהַנְחִילֵם יְשׁוּעָה וְחַיִּים. וְנִתַּת שְׁלוֹם בְּאֶרֶץ וְשִׁמְחַת עוֹלָם לְיוֹשְׁבֵיהָ. פְּקֹד-נָא לְבִרְכָה אֶת אַחֲיֵינוּ בֵּית יִשְׂרָאֵל בְּכָל אֲרָצוֹת פְּזוּרֵיהֶם. טַע בְּלִיבִים אַהֲבַת צִיּוֹן וּמִי בְהֵם מְכַל עֲמֵנוּ יְהִי אֱלוֹהֵינוּ עֵימָנוּ וְיַעַל לִירוּשָׁלַיִם עֵרֶךְ, אֲשֶׁר נִקְרָא שְׁמֶךָ עֲלֶיהָ. הַאֲצֵל מְרוּחְךָ עַל כָּל יוֹשְׁבֵי אֲרָצֵנוּ, הִסֵּר מִקְרַבֵּנוּ שְׂנֵאָה וְאִיבָה, קִנְיָה וְרִשְׁעוֹת, וְטַע בְּלִיבֵנוּ אַהֲבָה וְאַחוּהָ, שְׁלוֹם וְרַעוּת. וְקַיֵּם בְּמַהֲרָה חֲזוֹן נְבִיאְךָ: "לֹא יִשָּׂא גוֹי אֶל גוֹי חֶרֶב וְלֹא יִלְמְדוּ עוֹד מִלְחָמָה". וְנֹאמֶר אֲמֵן.

”ודבית בס” שאלות לדיון במשפחה

- ערכו רשימה של כל הדברים הטובים שיש לנו במדינת ישראל
- ספרו לילדים איך היה כאן כשאתם הייתם ילדים, ניתן לבקש זאת גם מסבים או סבתות
- במרבית המשפחות ישנם סיפורי עליה כדאי לשתף בסיפור אישי או משפחתי
- שחקו ב”משחקים של פעם” כמו קלאס, 5 אבנים, סבתא סורגת וכדומה. הקישורית הבאה מובילה לספר ”משחקים של פעם, 60 שנות משחק” של משרד החינוך.
http://meyda.education.gov.il/files/Mazkirut_Pedagogit/hinuchgufani/mishakim_60_web.pdf
- נסו לחשוב ולרשום מה אתם צורכים מתוצרת הארץ
- הכינו דיסק משפחתי עם השירים הישראלים האהובים של המשפחה

עם הספרי

ספורים ליום העצמאות – לווין קיפניס, סיפורים על מדינת ישראל הצעירה והנאיבית
כשאמא היתה קטנה חגית בנזימן – שירים לגיל הגן
כשאבא היה קטן חגית בנזימן – שירים לגיל הגן
ככה זה בעברית דתיה בן דור – שירים על השפה העברית, לגיל הגן
יונתן ועבדאללא מרחב זוארץ - שני ילדים במסע קסום ונועז רוקמים חברות מופלאה, גילאי בית ספר יסודי
שרה גיבורת ”נילי” דבורה עומר – על חייה ופועלה של שרה אהרונסון ותנועה ”נילי” במלחמת העולם הראשונה, לבני נעורים

”דודי לדודי יביע אומרי” – פעילות במשפחה

* **ערכו טיול בארץ** בעקבות ההסטוריה המשפחתית שלכם
 * **הכירו פרקים בתולדות הקמת המדינה** בסיורים משפחתיים. לפניכם רשימה חלקית של מוזיאונים שיאפשרו מפגש חוויתי בתולדות המדינה:
מוזיאון הפלמ”ח בתל אביב - מוזיאון חוויתי המעביר למבקר באמצעות סיפורם של היחיד והקבוצה את מורשת הפלמ”ח, 03-6436393
מוזיאון איילון ברחובות - מתחת למבני מכבסה ומאפיה קיבוציים, מוסתרים מעיני הבריטים, יצרו כדורי רובים, 08-6406552
מוזיאון חצר תל חי – תצוגות מרשימות המספרות את סיפור הגבורה של המקום ולוחמיו, פעילות לילדים 04-6951333
החצר הישנה בעין שמר – חצר משוחזרת של הקיבוץ מוקפת מבנים מקוריים ומשופצים, תצוגת טרקטורים, פעילות לילדים, 04-6374327
מוזיאון בית אהרונסון בזכרון יעקב, משמר ומשחזר את סיפור תנועת ”נילי” בזמן הטורקים ומלחמת העולם הראשונה, 04-6390120
מוזיאון מגדל דוד ירושלים – באמצעות משחק ”חפש את המטמון” מסע אל הארועים המרכזיים במהלך תולדות ירושלים, לגילאי 7-13, 02-6265347
מוזיאון הרצל בהר הרצל ירושלים, הינו מפגש אורקולי מרהיב עם חוזה מדינת היהודים, 02-6321500
מוזיאון מנחם בגין בירושלים, מזמן מפגש חווייתי עם אחד הפרקים החשובים בתולדות המדינה תוך היכרות עם דמותו של מנחם בגין, ראש הממשלה השישי של מדינת ישראל 02-5652020

אתם מוזמנים להכנס לאתר החגים של התנועה ליהדות מתקדמת באתר ניתן למצוא מגוון פעילויות למשפחה, חומרי עיון ומאמרי דעה: www.hagim.org.il

בברכת חג עצמאות שמח,
 אגף החינוך התנועה ליהדות מתקדמת

